

dicitur eccl̄. vicesimo tercio. Qui edunt me. ecce sacias. ab huc e surient. ecce audiatis. Qui audie me nō cōfundetur. ecce securitas. **S**ecundū est q̄ sit via remen di ad nuptias. Dicendū q̄ humilitas. q̄ nō tur cum dī. Vade a re cimbe in nouissimo loco. Humili tas em̄ meretur grām per quā re mitur ad nuptias celestes. Greg. Q̄nto autē quis est humilior tan to erit in grā a glāia maior. Et hoc p̄ quatuor exempla oñdi p̄t. Pri mū in pupilla Gre. Pupilla quā to est nigror: tanto lucidior. Sic hō q̄nto magis nigrerit in aspectu sui: tanto magis lucecet in aspectu dei. a hoc in pūti per grām. a in fu turo per glāiam. **S**ecundum est. q̄ candela q̄to plus inclinat: tan to plus illuminatur. sic q̄nto pl̄h u miliat se hō: tanto maiori luce gre a glorie replet. **T**ertiū est. aqua q̄ quanto plus descendit deorsum tanto magis ascendit a crescit. sic hō q̄nto plus descendit humiliādo seipsum tanto magis ascendit ad deū Aug⁹. Descende: vt ascendas ad deū vnde cecidisti ascendēdo cōtra eū. **Q**uartū est in corde aialium. Aialia em̄ hūtia cor magnū sunt magis timida. sicut p; in ceruo a fino. hūtia cor: mediocre sunt au dacia. vt p; in cane. hūtia cor: p uum sunt audacissima. sicut in le one. a etiā p; in igne. q̄ ignis do cum magnā calefacit min⁹. me diocrem magis. p uam maxime.

Sic etiā accidit de spū sicut de ca lorea in magno. mediocre a puo corde. Sicut ḡ cor q̄nto est minus in quantitate: tanto est fortis mō tute. sic a hō quanto fuerit humilior tanto in grā a gloria erit sub limior.

Dominica. viii. :

Sermo primus

Habientes pharisei q̄ jhs silentū imposuit set sabucei ac **M**arcus. Sicut dī in historia scolas. tres erant scēte inter inde os ab alijs dīntes. s. pharisei. sa bucei. a elsei. **P**harisei ab alijs di uisi erat quo ad hītum. q̄ in frō te a in brachīs cartas in quib; de calog⁹ erat scriptus portabāt. q̄ dicebant **p**hiladeria. A philar q̄d est seruāt thorax q̄d signif icat l' sonat lege. Dēbant etiā in simbijs pallioꝝ spīas alligatas quaꝝ punctionib; cū incederent: mandatoꝝ dei memores fierent. Et q̄ sic ab alijs di uisi erat: phari sei vocabant. Phariseus autē a phares q̄d est diuisio dicebāt. **A**lij erat sabucei q̄ ab alijs differe bāt quo ad dōctrinā. Ipsi vero re surrectionē negabāt. atq; cū co porē int̄erē credebāt. qnq; moy si libros tñmo do recipiebāt. Alij erant elsei qui ab alijs differebāt in vita a in modo vivendi. q̄ ipsi

Tres secte indeoz

per nos laycam vitam ducabant
cuiusdam abant. oia in omniū hā
bant. De duabus autē primis se
dis in isto euangelio mentio ha
betur. Notandum vero q̄ in
isto euangelio tres ponunt que
stiones. Prima est quā fecerunt
saducei. Sc̄da quā fecerunt phai
sei. Tercia quā fecit xp̄s. Prima
questio quā fecerunt saducei. et si
nō tota ponitur: tñ hic tangit cū
8: q̄ xp̄s imposuit silentiu; sadu
ceis. Ipsi vero saducei volebant p
bare xp̄o pmulierē. viij. viros hñ
te resurrectionē futurā non eē. q̄a
si resurrectio fieret: tunc tale; mu
lierem septē viros habere oportē
ret. sed xp̄s per suam rōem silenti
um eis imposuit. et tria determina
uit. Primo. q̄ in alia vita cingia
nō erunt. Vnde ait. In resurrectō
ne nō nubent neq; nubent. Et h̄
rō redditur Lu. xx. Neq; enim ul
tra mori poterunt. Quia ei in hac
vita multi moriunt ideo multi na
scunt. Si ḡ nullus moreretur: nō
esset necesse q̄ aliq; nasceretur.
Est enim generacō humana tam
q̄ arbor. Eccl. ix. Omnis caro ut se
num veteras et sicut folium feu
dificans in arbore viridi. Alio ge
neratur. aliud decidit. Sic genera
tio sanguinis. alia finit. alia na
scitur. Est etiam sicut mucus. Vnde
dicitur in quibā ep̄la in fine Eccl
In muro qñ sit quidā lapides la
tent. et isti ad exterius pducuntur

p̄a xv. sive q̄o.

Quidā p̄minent. et isti ad interiō
reducuntur. et sic tandem omnes in
muro adequantur. Sic etiam est in
mundo. nā omnes latent ante q̄
nascuntur. p̄deunt qñ nascuntur
Homines suo tempore oriantur
tandem omnia adequantur. q̄ om
nes uno fine dauduntur. Secundo
determinauit. q̄ hoies angelis si
miles sunt in alia vita et equales
Vnde subdit. Sed sunt sicut āge
li dei in celis. Luce. xx. Equales em
erunt omnes angelis. Homines
enim respectu angelorum dici p̄nt
minores. et equales et maiores. Mi
ores in quantum abhuc sunt in vita
mortali. Nam sicut dicit Au gus.
Sicut aurum corruptum est meli
us q̄ argentum in corruptum. et
argentum corruptum melius q̄
plumbum in corruptum: sic etia;
corruptus quilibet spiritus meli
or est incorrupto corpore. Quidam
enim sumus in carne corruptibili
angeli nobis compatitutur et no
bis ministrant. Post resurrectio
nem autem homines angelis eq̄
les erunt in officio laudandi. q̄
in laudando deus angelis cōtinge
tur. Ps. Preuenient principes
coniuncti psallentibus ac. Job.
xxiiij. Vbi eras cum me lauda
rente astra matutina et angelis. et
in bilarent omnes filii dei et sancti
Sunt autem angelis ipsi hoines
maiores in quantum habent deus
fratrem suum. Angelī vero tangi

dominum suum in quantum habebunt beatitudinem in visione humanitatis. et in contemplatione deitatis. Ad ista signanda quatuor tangentia de angelis quos salomon in templo dei fecit. Primo quod erat de lignis oliuaz Secundo quod parati sunt eis ministrare et ideo alas expasas habebant. Tercio legitur quod habebant obliquos pedes ad modum iubilantium ad innundum et sunt socii homibus ad laudandum. Per ista duo signa quod in quantum homines sunt eis minores. et corruptibles: sunt enim eis oppositi ibiles a hoc significat quod erant de lignis oliuarum. Et quod pati sunt eis ministrare. hoc significat quod alas habebant expansas. Quarto legitur quod vultibus versis se respiciebat. hoc significat quod stupent et mirantur naturam humana cum divinitate in unitate personae unitam. Tercio determinauit quod anima per mortem carnis vivunt. dicitur. Non est deus mortuorum: sed virorum. Istud autem gentiles phi crediderunt. Unde ait Augustinus in libro de civitate dei. Theobrotus lector platonis cum in libro de anima immortalitate disputauit: se precipite dedit de muro ut cum sicut dominus de hac vita migraret: ad illam quam credebat meliorem iret. Sicut autem hic dicitur glo. propterea et eterna mentem probat resurrectionem corporis quemcumque a iudeis bona vel mala gesserunt. Sed a questione est quam pharisei christi fecerunt. nam phares reuerit

tvnus temptando quisuit. dicitur. Magister quod est mandatum magnum in legge Christi. Conuenerunt pharisei in multitudine vincere: quod ratione superare non poterat. A veritate se esse nudos professi sunt: qui multitudine se armaverunt. Dicebat enim ad invicem. Unus loquens pro omnibus et omnes loquuntur per unum: ut si quidem vicerit: omnes videamus victores quod sicut fuit: sicut fuit. Idem. Magister vocat cuius non vult esse discipulus: de mandato magno interrogat: qui nec minimus obseruat. Ille debet interrogare de maiori in istitia qui iam minorum obliuitur. Ad istam questionem dominus respondit. dicitur. Diliges dominum deum tuum et me. Secundum Christum non dicit. Timere et cognoscer: sed diligere. Timere enim servorum est sed diligere proximorum. Qui timet: mercem in iusticie non habet. Non obdicit etiam cognoscere: sed diligere. Cognoscere inquit deum proprium est natura humana: diligere autem religio cordis et recti. In hoc autem precepto de diligendo oportet modum diligendi deum: et proximum ubi dicere ex toto corde. In anima est memoria. intelligenter voluntas. Secundum autem Augustinus debet diligi deus ex toto corde et intellectu sine errore: quod fides sine operibus mortua est. Jacobus iii. Debet diligi ex tota anima et voluntate sine contradictione: ut in preceptis dei voluntatem suam ponat. et voluntati sue per oiam contradicat.

In his duobus debet perficien-
re; ideo subdit. ex tota mente sua.
v memoria. Vel aliter fm Criso.
Diligere ex toto corde e ut cor no-
strum non sit inclinatum ad alicuius
rei dilectionem magis q̄ dei. Propter
ta em pte cor tuum fuerit ad ali-
quam rem inclinatum: pro tanta pte
minus est ad deū. Diligere ex tota
aia est aūm habere firmū in fide et
veritate dei. Qui em deo dubita-
re ceperit vel in cogitationes vel deui-
ationes ceciderit: nō in tota aia de-
um diligere. Diligere deū ex tota
aia est ut omnes s̄esus vacent
in obsequiū dei. Ideo subdit. Nam
cuius intellectus deo ministrat. Cu-
ius sapia vacat deo. cuius sapia
est apud deū. cuius cogitatio que-
sunt dei tractat. cuius memoria
q̄ bona sunt recordat: tota mente
deū diligere. Deinde dñs ponit mo-
dū diligendi primū cu; ait. Et p-
rimū tuum sicut teip̄ su. Homo
quadrupliciter debet diligere seip-
sum. Primo veraciter ut. s. diligat
se ppter virtutem. q̄ bonus est vel
ut bonus sit. Eodem modo debet dilige-
re primum. Augus. Qui amat
hoies aut q̄ iusti sunt. aut ut in
isti sint amare b;. Sic em amat q̄
iustus est. aut ut iustus fiat. Se-
cundo ordinate vel ordinatervt. s.
nichil diligat super deum aut tra-
deū a sup oia diligat deū a posteo
tra animā suā. a posteo corpus
suum a vltimores exteriores. Sic
a ppterum nō debet diligere supra

deum aut coī deum: sed deū super
oia. Deinde in ipso b; diligere spi-
rituali abo. deinde bona corporis. p̄
ea bona exteriora. Can. ij. Ordina-
uit in me caritate. Tercio efficaci-
ter se diligat. q̄ bō sibi p̄curat. et
nocua deuitat. Sic etiā b; dilige-
re primum. Jo. ij. Nō diligamus
verbō neq̄ lingua: sed opere et re-
ritate. Quarto p̄seuerāter. Nullo
enīm tempore homo definit se ama-
re. Eodem modo debet p̄imū diligē-
re. tempore adūstatis et p̄spē vita-
tis. Prou. xvi. Omni tempore diligē-
re q̄ amicus est. Tercia q̄stio ē
quā fecit xp̄s phariseis dicens.
Quid vobis videb̄t de xp̄o cuius fili-
us est. Pharisei credebant xp̄m
esse purā creaturā et filium dauid
sed cuī dauid vocet eū dñm ostet
eū esse maiorem. Nō autē reprehē-
bit q̄ filiū dauid eū crederent: si
q̄ filiū dei eē nō dicerent. Ont autē
hic duas fuisse nūtates. s. nālem
fm quā ē filiū dñs a eternib; quā
ē filiū dei erat ei filiū dñs inqntū de-
stirpe sua erat nat⁹ fm carnej. Et
erat dñs dñs inqntū fuit gemitus
a p̄ie. Vterq; at p̄i su⁹ fuit nūtis
de dñs dñ. Memento dñe dñ ac.
De deo in ps. Qm tu dñe suauis et
nūtis ac. Nō fuit ḡ mīz si xp̄s fu-
it māfuetos a nūtis q̄ p̄ies huit
tam māfuetos. Dic enim Ma. p̄i.
discite a me. q̄ nūtis sum ac. Sed
multi sunt degeneres qui nō sunt
mansueti sed adūstati ipsius eri-
eū fuit hispidi atq; pungitū.

nō de mā ericij

Erius enim si tangitur: statim se interius abscondit: exterius pūgit. & dī habere quinq̄ dentes sic multi sunt qn̄ reprehendunt per verba malebōis pungūtavitia sua abscondit. Sed m̄ ter. quinq̄ dentes sunt quinq̄ modi excusatiū. Aut em̄ ille qui peccauit qn̄ reprehendit dicit Non feci. aut si feci nō male feci. aut si male nō mētum male. aut si multū male non mala intentione sed aliena p̄ sua sione.

Secundus sermo.:

Dileges dñm dñm tuum ex cōto corde tuo ac. Sic dīc Aug⁹. in doctrina xp̄istī
anavt nemo excusatōnē habeat voluit dñs cōsummare & abbreviāre sermonē & verbū sup̄ terram qd̄ non obscurz esse voluit sed ap̄ tum. Ideo breue ne vitarent legē Ideo apertū ne q̄s dicat. Nō in li-
cuit intelligere. Thesaurus mag-
nus ē dñimaz scripturaz sed pi-
ger es ad persecutandū; totū the-
saup. Nō sis piger vñā margari-
tā sub lingua secuare & quovis se-
cure ambulare. Istud verbū ab-
breuiatū & ista margarita ē prece-
ptū de dilectione dei & xp̄imi. De hac
at duplīci dilectionē atfē de q̄ sex sūt
q̄ naturabiter mouent ad diligē-
dū q̄ oia sunt in deo. s. pulchry.
bonū. honestū. simile. vñile & deli-
bile. Prīmū ḡ qd̄ mouet ad dili-

gendū est pulchry. Dyo. Oia pul-
chry & bonū desiderat. In xp̄o aut̄
est summa pulchritudo. & iō summe ē
diligend⁹. Sap. ix. Candor est ei
lucis eterne & speculū sine macula
imago bonitatis illi⁹. Tria dicun-
tur ibi. s. q̄ sit cādor lucis eterne.
speculū pulchritatis. & imago bñne bo-
nitatis. In xp̄o em̄ triplex est s̄ba
l. s. caro. aia & deitas Caro e⁹ fuit cā-
dida & lucida. q̄ de purissimis sā-
guinibꝫ virginis marie gnata. Ai-
ma eius fuit ad imaginē dei crea-
ta oni bonitate repleta. deitas fuit
speculū sine macula q̄ in xp̄o oia
relucet. p̄terita. p̄ntia & futura ve-
ba. facta & corda. De ista pulchritu-
dine dei st Aug⁹. in li. de libe. ar.
Tanta est pulchritudo iusticie. tā-
ta iocubitas lucis eterne. vt etiā
si nō licet in ea amplius viue qm
vni⁹ diei mora. ppter hoc solū in
nuabiles h⁹ vite dies pleni deli-
cīs & cluētia bono & tpaliū & ec-
te merito ostenerenē Secundū q̄s
mouet ad diligendū est bonū t̄
p̄ supra in auctoritatē dyomisj.
In deo aut̄ est summa bonitas & iō
summe ē diligend⁹ Aug⁹. in li. de
ci. dei. Cū ista nō diligant nisi q̄
bō p̄deat illis inherendo nō ama-
re bonū ip̄sunde bō sunt de eius
bonitate dicit q̄ est summe bon⁹.
& oī bonus. & superbon⁹. totus tua
bonitas & supabundantes diuici-
as sue bonitatis non sustinuit nō
esse bonas. Quod bonum scilicet
sui ipsius naturā constat a nullo ēē

aia attrahi debet desiderio diuine
visionis. In xta illud p̄s. Situit
aia mea ad deū fontem ac. Puer
trahitur ad ostentationē nucis.
sic anima debet attrahi ad osten
tationem a p̄missionem glole et
lestis q̄ intus habet dulcedinem
visionis diuine: sed ex cortice du
ram p̄m. Ma. iiiij. Om̄a; agite ac
Ecce cortex exterior. Appropinqua
bit em̄ regnū celoz. ecce nucleus
interior. Pellipari⁹ trahit empto
res ad emendū. p̄ pellum exten
sionē non cogendo: sed alliciendo.
Sic a de⁹ attrahit animā ostendē
do celum stellatū tanq̄ pellema
riam a depida. Ps. Extendes celi
sicut pellem. Quartū autē qd̄ mo
uet ad diligendū est similitudo. Ec
cl. viij. Omne animal diligite sibi
mīle. Inter xp̄m a nos duplex si
derat similitudo. Xps em̄ nobis
fact⁹ est similis ratiōe assumpti
cānis Phil. ii. In similitudinem
hoīm fact⁹ est ac. Et nos debemus
ei esse filies ratione imitacōis Ad
eph. v. Estote imitatores dei sicut
filii carissimi. Ip̄e vero a nos sum⁹
similes ratione imaginis. sed dif
ferentes. q̄ sicut dicit glo. super
illud phil⁹ Qui est imago dei inu
fibulis. Alter enim est imago re
gis in numero. a alter est i filio
Nos sumus num⁹. xrist⁹ vero
filius Quintum quod mouet ad
diligendum est vtile. Homo em̄
sepe amicum diligat propter vili
tatem quam habere seipſū credit

participatam. Ista auctoritas cū
diligentia est exponenda. homo
fact⁹ est bonus: sed non omni bo
n⁹. q̄ ex omni parte bon⁹ quia m̄
tos habet defect⁹. Angelis est o
mnibon⁹ sed non superbon⁹. q̄ ha
bet sup se bonitatem diuinam Ho
mo a angeli licet sint boni: tamē
non sunt bonitas. q̄ non habent
suam bonitatem naturalem s̄ acci
dentalem. q̄ possunt eam perdere
tam homo q̄ angelus. a tamen
homo remanebit homo a angelis
remanebit angelus. sicut patet i
malis angelis. Bonitas autem ip
si dō est essentialis. q̄ sicut ignis
non potest perdere suum calorem
sic nec deus potest perdere suam bo
nitatem. Cum ergo de⁹ sit naturalis
bon⁹: suam bonitatē creaturis p̄t
cipauit. quibus dā dans alijs vi
uere. alijs sentire a alijs intellige
re. Terciū qd̄ mouet ad diligen
dū est honestū. Est enim honestū
q̄ suavinos attrahit. a sua
delcātione nos allicit. In deo autē
est summa honestas a ideo sume
est diligend⁹. Sap. viij. Innumer
abilis honestas per man⁹ ipsi⁹.
Est etiā in deo summa delcātio qua
nos allicit. Ps. Delcātiones in der
tera tua vscq̄ in finez. Est in eovis
qua nos attrahit: nō volūtate co
gendo: sed alliciendo. Job. iiij. Ne
mo p̄t ad me remē: mihi pater me
us ac. Ponūtur tria exempla. nā
fīm Augustinum. ouis trahitur
ad ostentationē ramīvitidis. sic

Xristus ergo tanque reus aicus est diligend⁹. quod ab ipso uilitate recepimus in vita a morte. a post mortem. Nam in vita dilectores suos dicit spiritualibus diuitijs Pro uer. viij. In v*n*s iusticie ambulo in medio semitar*y* iudicij ut dite diligentes me a thesaurum eorum repleam*a*c. In morte custodit ab iniid*y* hostis. Ps Custodit dominus diligetes se ac. Post mortem suscipit in gloria patris. Eccl*e* a Scdm datum sanctum quod decet eu*z* da re prebebit illam. sc. celeste in glo am dilig*et*tibus se. Sextum quod mouet ad diligend*u*m deum est delectabile. Naturaliter homo rem diligit in qua aimus delectatur. In deo autem est summa delectatio Ideo est summe diligend*9*. In primitiva uita delectationes scorum quas habuit in deo habuit imperfectionem. a mortitionem a interruptionem. Hoc signatum est. iiiij. lx. xvij. viiij. quod de us pascebat helya mittens ei canes in manu a vespe. a bibit de torrente. Tandem deus sibi illam affectionem subtraxit ita quod vir modi cum panis aque habere potuit. Ha bent quod spuales refectiones scorum imperfectionem. Quod notatur per hoc quod refectio non fiebat in meridie sed in mane a vespe. In meridie quide est prefectio lucis a caloris a significat refectione; beator*y* qui sunt in plena lucis cognitione. a in pleno amoris calore. In manu a vespe est lux a calor sed non in

refectione. a significat refectione scorum in via. quod habuit imperfectam cognitionem a imperfectum amoris a Chrys. xij. Cum uenerit quod professum est euacuabit quod ex prete est Secundo solac*es* sanctorum habuit admirationem. quod sepe admiscuntur vel corporis corruptione. vel dyaboli temptatione. vel mundi persecutio ne. Hoc signat pro hoc probabiliter de torrente. Ps a V*n*tu*m* mirum est aqua. Tercio solac*es* scorum habuit interruptionem quod sepe ab eis subtrahunt. vel ut humiliant. vel ut fortius desiderent. vel ut cauti seruent. Hoc signat pro hoc quod de helye subtraxit cibum. Dico de dilectione dei: dicendum est de dilectione primi. Circa quod notandum quod Aug. in li. omne. in quirens quod sit ista dilectione de qua dictum est. Diliges proximum tuum sicut teipsum. quia a tuor dilectiones distinguunt. Prima est carnalis quod est inter vir*y* a uxori. a ista licet sit licita; tamen de se non est meritoria: cum inueniat in aliis brutis. Passeres in propria hanc midos faciunt. oua co*co*souent. pullos nutrunt. Quamvis autem de se non sit meritoria: propter tamen esse meritoria quoniam vir diligit uxorem quod bona est. vel ut bona fiat. Tunc autem eam non tantum diligere ut uxori sed diligere ipsum deum in uxore. a tunc reduci potest ad istud perceptum. Diliges proximum tuum sicut teipsum. id est ad gratiam in presenti. a ad gloriam in futuro

Eph. v. Viri diligite uxores vestras
sicut Christus dilexit ecclesiam ac. Se-
cunda est dilectio naturalis qua
pater diligit filium. et ista licet sit
licita: tamen de se non est merito-
ria. Unde subdit Augustinus magni-
laus sum in hoc quod video
in tigride. Serpentes et lupi amat
filios suos. Non est laudandus
qui amat filios suos: sed est dete-
standus qui non amat. Si filios a-
mas serpentibus comparas. si non
amas: a serpentibus vinceris. Po-
test autem hec dilectio fieri meri-
toria: quoniam pater diligit filium qui
a bonus est. velut bonus sit. tunc
non diligat filium ut filium: sed deum
diligat in filio. et tunc reducit ad
illud preceptum. diliges proximum tuum sic
te ipsum. Tullius. Nichil est vir-
tute amabilius. vel quod magis
allicit ad diligendum. et propter
virtutem et bonitatem etiam quos
nunquam vidimus diligimus. et ideo
tanta est vis probitatis ut quos
numquam vidimus propter virtutes et bo-
nitatem diligamus.

3. Tercia est di-
lectio socialis sive conuenientialis qui
strahitur ex conuenientia cohabitanti.
et colloquendis et seruandi. Que-
licet sit licita: tamen non est meri-
toria. et etiam est inter anima bruta.
Unde subdit Augustinus. Duo equi
qui insimil manducant: mutuo se vi-
dere desiderant. Ad animam diem prece-
bit unus. festinat alter. vix regi-
tur a se ipso. et tandem se impetu
suo puocat: donec ad amicum p-
ueniat. cumque puererit in loco suo
quiescat. Quoniam autem ista dilectio
non sit meritoria: potest tamquam esse
meritoria. non enim propter diligam am-

cum: sed enim propter diligam in aico et tunc
talies dilectio reducit ad preceptum
de dilectione proximi. De tali amore
bi Eccl. vi Amicus fidelis medica-
mentum vite et immortalitatis. qui
metuunt dominum inuenient eum.
Quarta est dilectio rationalis qua
quis diligat a lium propter fidem. vo-
tum et bonitatem. Ista non potest
esse inter animalia propter bonitatem
et virtutem. et ista dilectio est me-
ritoria. de qua datum est precep-
tum. diliges proximum tuum sic
te ipsum. Tullius. Nichil est vir-
tute amabilius. vel quod magis
allicit ad diligendum. et propter
virtutem et bonitatem etiam quos
nunquam vidimus diligimus. et ideo
tanta est vis probitatis ut quos
numquam vidimus propter virtutes et bo-
nitatem diligamus.

Sermotercius eiusdem.

In his duobus manda-
tis communica le perdet ac.
Oia diuina precepta que
decalogum precepit sunt in his du-
obi preceptis deperdet. scilicet in dilectione dei
et proximi. Ipsa enim precepit in duabus
tabulis moysi sunt et scripta. In
prima tabula tria sunt scripta
qui pertinent ad dilectionem dei. in aliis
a septem qui pertinent ad dilectionem pri-
mi. Primum preceptum est Non habebis
deos alienos. et hoc pertinet ad prius
qui tanquam fontale principium totius
dicitur. dicitur est principaliter ado-
randus. Gentiles quoque olim

fatiebant deos alienos & quædā
 simulachrē in quib⁹ demones ha-
 bitabant & r̄nsa dabant; tamē
 sapientes int̄ eos deridebāt & cō-
 nebāt. Vnde dicit Amb. in lib. de v-
 tib⁹. Cuz dy omisi⁹ tyramus te
 plū iouis intrāet amictū aureum
 quo eū operiebāt detraxit & lane
 um iposuit dices. Auq̄e frigidum
 in hyeme in estate aut̄ onerosū:
 sic derisit deū suū. vt nec on⁹ ferre
 posset nec frig⁹ portare. Item cum
 esculapiū vidiisset hie barbā au-
 rea: cū apollo pater eius nō habe-
 ret. tolli eum impauit. in congruū
 eē dices ut fili⁹ barbā haberet cū
 apollo pater ei⁹ nō haberet. Item
 simulachris gentilib⁹ patheras
 aureas ademit. allegās in cogruū
 non accipere debere quod darent
 Subdit Amb. Iſti ludibrio fūnt
 habitivt neq̄ iupiter vestē suam
 defendere potuit. nec barbā escula-
 bius in pubertate existēs. et ad
 huc h̄j qui dicebātur dī retrale-
 re non valebant patheras quas
 tenebant dum ab eis aufereban-
 tur. Refert autem Augustinus in
 libro de vera religione q̄ socrate
 fuit occisus. q̄a noluit ydola ado-
 rare. dicebat enim q̄ potius ado-
 raret canes que erant opus natu-
 re: q̄ ydola que erant opus homi-
 num. Multi autem hodie sunt qui
 sibi fatiunt deos alienos. Nam si
 cut dicit Augustinus hoc ab ho-
 mine colitur quod pre ceteris bili-
 gitur. Superbus ergo colit super-

biam. luxuriosus luxuriam. au-
 rus auaritiam. Ad Roma. primo
 Mutauerunt gloriam incorrupti-
 bilis dei in similitudine volucrum.
 quadrupedum & serpentum. Per
 volucrem superbia intelligitur q̄
 semper in altū volat. Per quadru-
 pedem luxuria que per corpus ex-
 pletur ex quatuor elemētis cōpo-
 situm. Per serpentein auaritia q̄
 semp terrenis in cumbit. Qnūis
 autem quilibet istorū habeat su-
 um deum sp̄tialem. m̄hi lominus
 tamen habent deum cōmūnem
 scilicet bēlhebub qui dicitur deus
 muscarum. Musca enim est vola-
 tilis & signat superbiaz que super
 alios volat. Et inquantum est im-
 manda signat luxuriam. inquan-
 tum est pungitua signat auariti-
 am: que mentem diueris sollici-
 tudinib⁹ pungit: deo diuītie spi-
 new cantur. **S**eundum prece-
 ptum est. non assumes nomē dei
 tui inuanum. Et illud pertinet ad
 filium qui est nomen patris. In
 uanū nomē dei assumit qui iurat
 pro m̄hi lo fui uolum vel qui iurat
 falsum aut iniquum: talis iniuri-
 am deo facit. sibi & proximo. Deo
 quidē: quia iurare m̄hi est aliud
 q̄ eius per quem iurat testimoni-
 um inuocare. Qui ergo falsum iu-
 rat supponit q̄ deus falsum dili-
 gata mendacium. cum tamen di-
 citur in Psalmo. Perdes omnes
 qui loquuntur mendaciu; ffacit
 enim iniuriā sibi quia iudicio

dei se pumendū obligat. quia mī
hil atiud ē dicere p deum. ita ē. q̄
vt dē me dēminet si ita nō ē. Fa
cit enī iuraria; p̄mo: quia per
falsū iuramētū ipsum decipit et
defraudat. Refert Augustin⁹ in q̄
dam sermōne q̄ cū quidā negā
ret pecuniam creditorū iuramētū
credito; ab ego exegit. In ipsa au
tem nocte ad iudicū; raptus au
diuit iudice; sic sibi dicente. Qua
re p̄uocasti hominē ad iurandū;
quē sciuisti falsū iurāturū. Ré
spondit q̄ negauit mīhi pecunīa.
Et iudex. Meli⁹ erat q̄ pecunīa per
teres q̄ q̄ animaz eius falsa iura
tione perimere s. p̄stratus igitur
tam grauit̄ verberatur vt in dor
so vigilantis plagaz restigia ap
parerent. **Tertiū ē.** Memēto q̄
diē sabbati sanctificē. Et illud re
fertur ad spiritūm sāndū in quo
requies vera habetur. Cōtra illud
preceptū facit qui in die solemni
causa cupiditatis opus seruile vel
aliquid p̄tū omittit vel opeā mi
sericordie dimittit: q̄ a bonis ope
rib⁹ non ēv acāndū. Nota q̄ tri
plex est sabbatum. Primū ē sab
batū temporis. s. dies septūa quā
deus voluit obseuari in memorīa
q̄ dē omnia in sex dieb⁹ creauit
et in septūma queuit Exod. xx. In
sex dieb⁹ fecit celum et terrā: māc
et omnia q̄ in eis sunt: et in septū
re queuit et cetera. Secundū sabbatū
ē p̄doris. s. quies mentis q̄d
habetur in dō. Sicut enim res nō

q̄escit nisi in loco p̄prio: sic nec am
ma requiescit nisi in dō quī est lo
cus anime. Psal. Esto mībi in dō
p̄tectorem et in locū refugij ut sal
uum me fatias et cetera. Job. xvii
Hec locutus sum vob⁹ vt in me pa
cem habeatis: in mundo autē pres
suram habebitis. Tertium ē sab
batū eternitatis. Lsa. xv. Erat
sabbatum ex sabbato. quia de re
quie mētis homo peruenit ad req
em eternitatis. Eius dē. viij. Voca
bitis sabbatum deliciū. Plus ē
dicere cibūm deliciatum q̄ cibūm
bonū sapidū. Primū sabbatū
s. quies temporis est bonū. Secun
dū sabbatum. s. quies mentis est
sapidū. Ps. Gustate et videte qm̄
suaūis est dñs. Tertiū sabbatū
s. quies eternitatis ē deliciū. Job
xxij. Tūc sup̄ oīpotētē delicijs af
flues. Positis p̄ceptis p̄ me tabu
le q̄ p̄tinent ad dilectionēz dei: se
quuntur p̄cepta secunde tabule q̄
sūt ad dilectionēz p̄imi ad cuius
dilectionēz p̄tinet benefacere et ab
offensis cauere. Debet autē p̄n
cipaliter benefacere h̄is qui nob̄
sunt cūndī. s. patri et matr̄. Et iō
illud est quartū p̄ceptum. Do
nora patrem et matr̄. Et intelligi
tur iste honor non tantum in ver
bo vel in signo. sed etiam in obse
quio. Quia ab ip̄sis recepimus es
se. nutrimentum et documentum.
Quia vero ab ip̄sis recepimus es
se. ideo debemus ip̄sis magna; re
uerentiam. Vñ dicitur Ecclesia. x.

Honora patrem tuum a genitibus matris tue ne obliuiscaris quod nisi per illos natus non fuisses. Quia habemus ab ipsis nutrimentum debemus eis magnam diligentiam a sic nutriti sunt nos in iuventute sicut nutriamur eos in senectute. Eccl. iii. Si filii fuscis per senectam peritis tui. Quia a beatis habuumus disciplinam et docimenterum. Debemus eis magnam obedientiam. Ep. v. Si filii obedite parentibus vestris in domino. Hoc enim iustum est. Quin tu preceptum est. Non occides. Ad dilectionem igitur primi parentum dictum est non tantum beneficere sed etiam ab offensu auferre. Offensa autem potest voluntate fieri vel verbo vel factu: factu autem vel in propria persona iuncta vel in rebus. Offensa igitur in propria persona prohibetur. cum dicit. Non occides. quod homicidium aliquando fit corde per odio. Job. iii. Qui odit fratrem suum homicida est. Aliquando ore per malum vel per insulorum detractionum presul filii hominem detestes eorum et sagitte. Aliqui oportet et istud est triplex. Quidam occidunt corpus tantum. et ista occasio non est timenda maxime quando propter iusticiam sustinetur. Matth. x. Nolite timere eos qui occidunt corpus. Alij occidunt animam tantum. scilicet qui ad patrem trahunt eam. Unde dicit de dyabolo Job. viiiij. Ille homicida eat ab initio. ex eo. scilicet prius peccates ad patrem traxit. Alij occidunt utrumque hoc potest fieri in duobus casib[us]. Vnus quoniam qui percutiat abortiu[m] quia tunc pu-

er in corpore et in anima moritur. Alius quando quis interficit seipsum. Sextum est. Non mechaberis ubi prohibetur offensa in persona coniuncta. Est enim adulterium graue peccatum in viro vel in muliere. Nam vero committit furtum. Continet. septimum. Mulier potestatem sui corporis non habet sed virtus eius. Qui ergo corpus suum traduit. furtum committit. sicut servus qui alteri domino se daret. Et virtus facit contra dei sacramentum. Nam sicut dicitur Ep. quanto ubi agitur de matrimonio. Hoc autem sacramentum magnum est. Ego autem dico in christo et in ecclesia. Signat enim unitio; diuine naturae cum humana que est inseparabilis. Qui ergo carnem sua; dividit sacramento incarnationis dei in unum facit. Per hoc autem quod dicatur. Non mechaberis. prohibetur omnis carnis corruptio preter eam que est matrimonium. Septimum est. Non furaberis ubi prohibetur offensa proximi in rebus. Per furtum intelligitur omne malum ablatum sive occulte accipiendum vel violenter rapiendo sive fraudem in mercationibus satiendu[m]. Est autem furtum graue peccatum primo respectu dei quia dona talium deo displicantur. Ecclesia. xvij. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. Secundo respectu christi. quia hoc est quasi

Homicidū committere. Ibide. xij.
Pamis egentū vita pauplē ē: qui
ſraudat illū: hō ſanguinis ē. Ter
tio respū ſui. De ceteris em̄ p̄dīs
hō cito penit̄: ſic de homicidio. ceſ
ſate iraſ ſorū mīacōne cefſante ocul
pifcentia. De furto atq; ſi hō aliquid
penit̄at viꝫ ſatisfac. Octauū ē.
Nō loqr̄is adūſus primū tuū fal
ſu testimoniu. Vbi phibet offen
ſa i verbo. Testis at falsus trib⁹ p
ſomis ē obnoxi⁹. Primo dō quez
piurādo ſtēnit. Secūdo iudici que
mentiēdo fallit. Postremo inoce
ti quez falſo teſtimoniō ledit. No
nū ē. Non occupiſces rē p̄ primi tui.
In q̄ p̄cepto phibet offensia cupi
ditatis i volūtate. Primo q̄ est ra
dix a cā ois malī. p. Thīm. vi. Ra
dix em̄ oim maloz̄ est cupiditas
Eiusdeꝫ. vi. Qui volūt diuites ſiel
incidūt i ſeptacōne. a i laqos dy
aboli. a deſideria multa a inutilia a
mala a nocua. Secūdo q̄ abstra
hit requez; a iō diuitie ſp̄m̄ ſōpa
rant Aug⁹. Diuitias inuenisti. re
quiez p̄didisti. Cū vigilas de hījs
cogitas cui; dormis latrones ſōm̄
as. i die ſollicitus. i nocte pauid⁹.
ſep̄ mendicus. Tercō q̄ fac diuiti
as iutiles eē poffessorū. Nihil ei h̄;
ex hījs n̄ q̄ custodiat a vident̄ Ec
cle. x. Viro cupido a tenaci ſine ra
tione ē ſbaa c. Eccl. v. Quid p̄dest
poffessorū q̄ cernit diuitias ocul
fuis. Decimū ē. Nō occupiſces vro
rem p̄ primi tui. Cōcupiſcēta at car
nal tres h̄et ḡd⁹. Vndeſt put est

In corde male ſcupiſcēdo. Mat̄h.
v. Qui viderit mulierē ad ſcupiſcē
dū eā. iā mechat̄ ē eā i corde ſuo.
Secūd⁹ put est i ore p̄ vba carna
lia p̄fēndo. Ep̄h. iii. Omis fmo
mal⁹ nō p̄cedat ex ore vīo. Vn̄ oli
poete ſingētes carmina amatoia
de ciuitatib⁹ expellebant̄. Terti⁹
put est i ope. malā ſcupiſcēti p̄
ſitiendo. Ro. vi. Non regnet p̄dī
in vīo mortali corp̄ e vt obediatis
ſcupiſcēcijs ei⁹. Eſt ḡ ſelus. Non
ſcupiſces vrore p̄ primi tui. nō ſcupiſces
eam in corde nec p̄verba
amatoia ſollicitabis ore. nec ſcupiſcēta
tuā impleb̄ ope.

Sequitur dominica. xix.

Sermo primus.

FScendēs iBūs i nauicu
la trāſſretauit a venit̄
ciuitatē ſuā aīc. Mat̄h.
ix. Domin⁹ omnia ele
menta creauit mūda. ſed ex vīo
inhabitantium facta ſunt immū
da. Sed christ⁹ in mundo vīmens
ea mundauit a renouauit. Terra
quidem facta eſt immunda ex ef
fufione ſanguinis innoctis. ſed
christ⁹ hanc mundauit. quando
per. xxxiiij. annos ſuper ea; ambu
lauit. Aet factus eſt immundus
e; ſumō incenſorum a per immo
lationem p̄doloꝫ ſed christ⁹ hūc
mundauit quando ſpiritus sanctū
in ſpetie ignis diſcipulis mifit.